

Andreu López, conseller de Cultura, Educació i Ciència

Herr professor, herr doctor, herr conseller

Andreu López (Godella, 1939), circumstancialment "investigador, intel·lectual i polític", segons autodefinició, i germànic. Va substituir Antoni Escarré en la recent remodelació de l'executiu valencià al cap de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Va molt accelerat senyor conseller. Fa la impressió que ha pujat a un tren en marxa que va a molta velocitat.

—I jo vull posar-li'n més encara, de velocitat. La meua teoria, i és la que aplique en l'àmbit de la investigació, és veure el tema, actuar i, després, reflexionar; i no passar un mes estudiant-me els temes.

—Segons va circular en el seu moment, el càrrec que vostè ostenta va ser ofert, prèviament, a uns altres. ¿No té sensació d'haver fet el paper d'última farmàcia de guàrdia?

—No, aquesta sensació no la tinc. No, perquè hi ha molta gent que pot ser conseller de Cultura, Educació i Ciència. A mi se'm fa la proposta, la medite i dic que sí, però ningú és substituïble.

—¿El nou càrrec li ha llevat la son?

—Me l'està llevant, últimament. La son física. Perquè estic acudint a molts fronts, llegint-me molts papers i prenent decisions. Ara mateix em costa ser investigador, intel·lectual i polític, i al llarg del temps, quan coneixeré millor les coses, podré fer el paper de polític, que és estar en els llocs i dir l'opinió. I em lleva la son, però ara en sentit figurat, perquè la tasca és complexa. Tinc temes de cultura que vull revitalitzar, com el teatre, música, cinema...

—¿Això vol dir que abans no funcionaven?

—Funcionaven, però crec que ca-

da legislatura necessita un plantejament. La Filmoteca està fent un treball lloable, però alguns temes, probablement, s'haurien de fer conjuntament amb la Conselleria d'Indústria. Em lleva la son el començament de curs.

—Els conflictes de l'inici del curs ¿tenen solució ràpida?

—No sé si ràpida, però sí que hi ha possibilitats de solució. Hi ha tres aspectes. D'una banda, el transport escolar de nuclis urbans disseminats, on avui [16-9-91] ja hi ha possibilitats d'acord i s'han contractat setze o disset serveis dels vint-i-tants nuclis. De l'altra, tenim el conflicte de l'ensenyament privat concertat, que pot ser més llarg. La cosa més important és que tots els xiquets i xiquetes tinguen possibilitat d'accedir a un lloc escolar, i en tenim per cobrir. Crec que hem de fer un esforç bilateral de reiniciar el contacte des d'altres perspectives. Sense canviar la política de prioritzar l'ensenyament gratuït, hem de començar a dialogar. És important que no arribem a posicions calvinistes, de blanc o negre; i perdent les pors i sent conscients que aquest no és un pas previ per a carregar-se a ningú després amb la LOGSE, podem arribar a l'enteniment.

—Hi ha un altre pol conflictiu: l'ensenyament mitjà públic, on hi ha hagut dimissions de directors de centre i l'acusen d'anar en contra de la qualitat de l'ensenyament.

—No anem contra la qualitat de l'ensenyament, i això té una explica-

ció. L'origen és que hi ha una normativa que propiciava la falta d'uniformitat en els centres. Els professors de l'equip directiu tenien la possibilitat de descompte d'hores de classe, i el mes de gener passat, per aquestes responsabilitats se'ls va donar un augment prou substancial. Probablement, pel canvi de conseller, no hi ha hagut temps de llegir la nova normativa amb atenció, ja que s'entregà dos dies abans de firmar-se als sindicats. Els sindicats no han tingut temps per a llegir-s'ho, això és cert, perquè va coincidir amb les vacances, però era necessari posar la normativa en marxa. El tema és intentar regular la situació i compensar econòmicament l'augment d'hores. Pensem que aquesta normativa facilita que el catedràtic i l'agregat dediquen més hores a la seua especialitat, ja que els càrrecs directius no ho són per a tota la vida. Jo seria més partidari d'augmentar la compensació econòmica que no d'augmentar un professorat sense oposició.

—En canvi, segons els implicats, pel fet de disposar de menys hores lliures, tenen menys temps per a la preparació de classes i per a la seua renovació professional.

—Bé, potser tenen raó, però cadascú té una percepció del problema. Hauríem de veure els casos en què això és cert i en els que no. Jo vull iniciar amb ells, més endavant, unes propostes de retrobament que revaloritze el prestigi social del professor, que pugui fer comissions

de servei en la Universitat i que tinguen un paper social corresponent a la seua capacitat.

—*Passem, si no li fa res, a la dis-tensió: ¿vostè és del partit?*

—Sí, jo vaig estudiar a Alemanya, el 1966, i el 1973 vaig fer la llicencia-tura de sociologia a Munic. I quan vaig començar a treballar d'investiga-dor numerari em vaig afiliar al sindi-cat. Mentre estava a Alemanya pensa-

va que no tenia sentit estar en un par-tit espanyol, i quan vaig tornar, el 1982, m'hi vaig apuntar. En octubre del 82. En l'agrupació de Godella, d'on vaig ser regidor fins fa uns dies.

—*En el moment del seu nomena-ment hi va haver un cert descontenta-ment en determinats sectors del PSPV-PSOE, pel fet que vostè "acabava d'ar-ribar". ¿El va afectar d'alguna ma-nera?*

—Això és molt subjectiu, ¿no? Jo arribí l'octubre del 82.

—*Exactament, ¿com es produeix la seua incorporació al món de la polí-tica?*

—Hi ha una gent de la Comunitat Valenciana que m'anima a entrar en la política. No vinc només de *motu proprio*. Quan jo vinc ací tinc un estatus social adequat a Alemanya, on sóc *herr professor, herr doctor*, però aques-

tes persones em busquen i com que el moment era bo per a tornar, vaig demanar l'excedència a Munic i vaig entrar per oposició, com a director adjunt, a la institució Alfons el Magnànim.

—*¿I va renunciar amb tanta facilitat a tan alt estatus?*

—Tenia ganes de tornar i l'època era molt atractiva. Però hi va haver un moment que vaig estar a punt de tornar a Alemanya, i la cosa que em va enganjar definitivament era ser regidor de Cultura a l'Ajuntament de Godella. I a partir d'ací vaig fent coses.

—*Tu saps que jo he estat col·laborador d'EL TEMPS?*

—*¿Sí?*

—Hi vaig publicar un article, sobre els serveis socials.

—*Hi ha qui afirma que vostè va acabar amb els serveis socials durant la seua etapa de cap de servei de la Diputació. ¿És així?*

—No, no. El que vaig fer va ser estructurar-los amb una visió distinta i transferir-los als ajuntaments, perquè en aquell moment només es feien serveis socials del menor.

—*Vostè va vestir sotana, ¿no és cert?*

—Sí, vaig arribar a ordenar-me, però no vaig exercir mai actes que comportaren hàbit. Quan vaig acabar la carrera, que tenia 22 anys, vaig fer de professor en el seminari, fins a quatre anys després, que me'n vaig anar a estudiar a Alemanya.

—*No va arribar a tenir la nacionalitat alemanya, ¿veritat?*

—No, però si no haguera tornat aquell any sí que la tindria per motius professionals.

—*¿Com farà per a implicar els agents culturals, els que durant l'era Ciscar freqüentaven aquesta casa i després no, en la conselleria que vostè dirigeix?*

—Jo no sé encara si això és així o si això és una afirmació que tu fas. Pensa que el canvi d'horari d'aquesta entrevista és per la visita que vaig a fer-li a Andreu Alfaro. Fa una setmana vaig estar sopant amb Joan Fuster i amb Francesc de Paula Burguera, qui ha fet un llibre molt interessant sobre uns anys en què jo no estava a València. O siga que ara vaig jo allà i després vindran ells ací. És un procés. I per la meua part no hi ha cap problema. Jo no sóc de les persones que van proclamant les coses, però he tingut molta relació amb el món de cultura valenciana de fa molts anys. Manuel Boix, per exemple,

Andreu López : "Veure, actuar i, després, reflexionar". RAFA GIL

estigué sis mesos a Munic i jo vaig fer el muntatge de l'exposició i la venda dels seus quadros.

—*No, si no posava en dubte la seua capacitat.*

—No, és que a València, sovint, totes aquestes coses funcionen per exclusives.

—*En una de les seues declaracions d'intencions feia al·lusió a l'avantatge de parlar en valencià. ¿Quins són aquests avantatges?*

—Per exemple, que el xiquet comença molt prompte, perquè al voltant hi ha una altra llengua, a saber què és tècnicament el transfer...

—*Perdone'm, però si em parla com a sociòleg i no com a conseller de Cultura m'embolicarà.*

—Bé, té avantatges per a aprendre altres idiomes. Té avantatges de mobilitat social. Això, per als castellanoparlants. I per als xiquets valencianoparlants, la possibilitat d'estudiar en el seu idioma és que s'eviten desfasaments perquè l'idioma que parlen a casa és també un idioma científic, polític i de relació. I el gran avantatge és que ajuda al reforçament de la identitat i a l'autoestima dels valencians.

—*No fa ni quatre dies, la subdirec-*

tora de Las Provincias es feia ressò d'una confessió seua, segons la qual no seria necessari examinar-se de valencià. ¿Això és així?

—No, això no és així. Va ser a propòsit de les exempcions de Llei d'Us i Ensenyament en les zones castellanoparlants. I la meua intenció era animar els exempts a assistir a les classes de valencià, encara que no tinguen l'obligació d'examinar-se.

—*Vostè té una certa debilitat pels mitjans de comunicació, de la qual cosa va ser director general i, de rebot, és el responsable màxim, després del president, de la política lingüística. ¿Com valora l'escassa funció lingüística de la programació de TVV?*

—Crec que s'ha d'insistir en la utilització del valencià en TVV. La llengua s'ha consolidat en les notícies i en una sèrie de programes, i la gent s'hi ha acostumat.

—*Però les pel·lícules i les sèries, conseller, són en castellà durant les franges horàries de màxima audiència*

—Sí, però jo espere que anirà augmentant l'ús del valencià d'una manera percentual. Com a conseller espere que vaja en augment

—*¿Per què creu que s'ha paralitzat la polèmica lingüística de l'Ajuntament de València?*

—Crec que ha primat la circumspicció política, perquè continuar amb això era reobrir una guerra sense sentit.

—*Pel que fa al capítol d'inversions, ¿ja ha decidit alguna cosa?*

—No, estem ara amb tots els esforços en l'inici de curs, i a finals de mes començarem a estudiar les distintes propostes.

—*Una última cosa: ¿la Biblioteca Valenciana serà factible en la present legislatura o és definitivament una utopia?*

—A banda d'una aplicació adequada de la LOGSE i la implantació de la Formació Professional, a mi m'agradaria poder realitzar en aquesta legislatura dues coses més. Una, readaptar i posar en funcionament la xarxa museística, on entra la culminació del Sant Pius V; i l'altra, la inauguració de la Biblioteca Valenciana. El tema em preocupa molt, precisament perquè durant l'època en què vaig estar a la Diputació, la Beneficència, que depenia de mi, era el contenidor de les caixes de llibres que han de configurar la Biblioteca Valenciana. És una cosa que he viscut amb molt d'interès i que estem tractant de solucionar.

Miquel Alberola